

"Hi ha una correspondència entre les injeccions de gas i els sismes"

ENTREVISTA Jordi Marsal

Periodista i autor del llibre 'Castor: la bombolla sísmica'

TORTOSA L.B.

Pregunta: Després d'un llarg treball d'investigació, ha aconseguit saber què va desencadenar la crisi sísmica a la zona del Castor entre els mesos de setembre i octubre de l'any passat?

Resposta: He trobat noves dades que demostren que la teoria de l'empresa de la sismicitat anticipada, és a dir, que ells amb les injeccions de gas únicament van avançar uns terratrèmols que naturalment s'havien de produir, no és certa. Una de les coses que aporta el llibre és que l'empresa va fer una prova d'injecció els dies 5 i 6 de setembre en la qual van posar el magatzem a funcionar al màxim. Tot just en aquell moment, no només comencen els sismes, sinó que es demostra que entre el període d'injecció del setembre i els sismes de finals de setembre i principis d'octubre hi ha una correlació directa del cabal de gas i la intensitat dels sismes. Més cabal injectat, més sismes. Això, segons diversos experts que he consultat. L'empresa no havia dit mai res de tot això, mai ningú va revelar-ne les dades exactes, ni l'empresa ni el ministeri d'Indústria.

P: Pel que m'està dient, sí que hi ha una correlació directa entre l'activitat de la planta de gas i els terratrèmols, un fet que l'empresa sempre ha negat.

R: Sí, és una de les dades que aporta el llibre. Qui ho corrobora és el doctor Josep Giner, que és geòleg, i el catedràtic d'Enginyeria geològica de la Complutense de Madrid, Luis González de Vallejo. Els argumenten com succeix això, com la injecció de gas acaba generant tensions a les roques, trencaments... I que aquestes tensions es van transmetent en cadena fins arribar a una falla. Això, amb els dies, les setmanes, acaba transmetent aquestes tensions de forma diferida i generant els sismes principals. Per tant, ells el que creuen és que sí, que hi ha una relació directa entre l'increment sobtat (fins al 147%) del cabal màxim injectat i la generació dels terratrèmols, a partir del mateix moment i després. Si se sobreposen les dades de les injeccions de gas diàries i els principals sismes, les corbes es corresponen.

P: I els sismes que s'han anat produint des de llavors tenen explicació?

R: Tots els experts saben i diuen que, una vegada s'instabilitza una zona fracturada com aquesta, la instabilitat pot durar dies, setmanes o

anys!. Fins que no es torne a establir tota l'estructura geològica no es pot considerar acabat l'episodi sísmic.

P: El terratrèmol de més intensitat es va produir l'1 d'octubre, de 4,2 graus. Es podria repetir o superar?

R: La tendència diu que, quan han anat aturant les injeccions progressivament, els terratrèmols han anat disminuint d'intensitat. Jo no sóc expert, però en principi tot apunta que si no hi ha injeccions no n'haurien de tornar a haver, com s'ha demostrat al llarg del temps. Els terratrèmols s'han anat espaïant i decreixent en intensitat des del moment que l'empresa acaba les injeccions. Una altra cosa és que es tornés a injectar, però ells tampoc saben si hi ha un punt intermig entre el màxim que van injectar i els cabals que havien anat injectant des del juny on hi ha un punt intermig que no generés terratrèmols.

P: Què el va portar a investigar a fons el projecte Castor?

R: De fet, m'ho va demanar l'editorial Saldonar, ja que, si bé el tema va saltar a les primeres pàgines de l'actualitat per l'alarma social que van generar els terratrèmols, no es va fer una investigació a fons del cas. A poc a poc, el tema s'ha anat desactivant i desapareixent dels mitjans, però no està resolt en absolut.

P: El llibre investiga a fons qui hi ha al darrere del projecte i quins interessos s'amaguen. Expliqueu-ho.

R: El senyor Florentino Pérez té dos tercers parts de l'empresa, i no només això: n'és el principal propietari, el principal constructor i, a sobre, el principal subcontractista. Totes les empreses de l'estructura d'ACS participen en la construcció. La idea surt d'uns enginyers canadencs que estan a la plataforma Casablanca i que van veure que la Shell estava estudiant injectar gas a la zona per donar una utilitat a l'antic pou. La Shell va desestimar-ho i aquesta gent va demanar un permís, el 1996, al senyor Josep Piqué. I a partir d'aquí comença a rodar. Aquesta gent no tenia prou recursos i ho compra un fons d'inversió canadenc, Dandy Energy, que és qui impulsa el projecte i qui s'acaba associant amb Florentino, perquè ell els aconsegueix els permisos i en construirà la planta. El negoci està en la construcció i en recuperar la inversió, més un 7,5% de rendibilitat en 10 anys, i assegurat per l'Estat. Rodrigo Rato ja ho inclou dins la planificació d'infraestructures gasistes i, l'any 2005, el govern socialista ho

posa com a categoria A Urgent, necessari per a l'abastament de gas. Primer va nàixer com a negoci privat perquè la indústria de la rajola pogués comprar gas allí a l'estiu, que és més barat, i traure'l a l'hivern, però després el govern espanyol diu que es tracta d'una infraestructura estratègica que es gestionarà a través d'Enagás. Ara, però, Enagás no en vol saber res.

P: Un tema espinós... Ha tingut problemes per accedir a la informació?

R: Totalment. Primer l'empresa em diu que vol col·laborar, que em vol portar a la plataforma marina, que vaja a Madrid a consultar informació i, d'un dia per a l'altre, em diu que no vol parlar ni col·laborar amb mi. El ministeri d'Indústria, igual. Jo no volia parlar amb el ministre perquè entenc que no sap de què va la cosa; jo volia parlar amb algú del ministeri que em pogués respondre als dubtes que tenia i contrastar dades, però el ministeri no m'ho va proporcionar. Pel que fa a l'empresa, és una falta de transparència total i absoluta, però el ministeri és encara pitjor, és una administració pública i té el deure de respondre a la ciutadania. L'excalde de Vinaròs, Jordi Romeu, tampoc va voler parlar.

P: El projecte presenta moltes deficiències.

R: Sí, tècnicament ja ho hem abordat. A nivell econòmic, és totalment lesiu per als interessos públics, ja que se li garanteix a l'empresa que, malgrat que actue de manera negligent, recuperará tota la inversió i, des del punt de vista de la tramitació administrativa, jo diria que és surrealista. El projecte obté la concessió abans que s'aprove l'estudi d'impacte ambiental. A més a més, el govern i l'empresa fan mans i mànigues perquè les administra-

Jordi Marsal en un moment de l'acte de presentació del llibre. / V. CURTO

Una presentació concorreguda, festiva i reivindicativa

■ Poques vegades una presentació d'un llibre ha aplegat tant públic i tant interès popular com el que va provocar, dissabte, dia 29 de març, la del *Castor: la bombolla sísmica*, del periodista perellonenc Jordi Marsal. I és que l'espaiós centre cívic d'Alcanar va ser l'escenari de l'acte de presentació d'aquesta obra d'investigació periodística que ha dut a terme l'autor, el tema de la qual va ser –i és– motiu de preocupació i d'incertesa per a una població i un territori al qual només li calien terratrèmols per completar els atacs ecològics a què es veuen sotmesos. L'acte, organitzat per l'Ajuntament d'Alcanar i la

Plataforma en defensa de les Terres del Sénia, va començar amb la participació d'alumnes dels centres escolars del municipi i va continuar amb l'actuació musical, entre d'altres, de Josep Bordes (Pepet i Marieta) i el Noi (els Quicos), i Montse Castellà. Ja com a acte central, Jordi Marsal va parlar del seu llibre acompanyat a l'escenari de l'alcalde d'Alcanar, Alfons Montserrat; Joan Ferrando, president de la Plataforma; el geòleg Josep Giner; David Bassa, president del Grup de Periodistes Ramon Barnils i autor del pròleg del llibre; i Francesc Gil Lluç, editor de Saldonar, responsable de la publicació

cions catalanes no hi intervinguen. Fins i tot arriba un moment que es mouen cap al nord les coordenades marítimes del límit entre Tarragona i Castelló perquè la concessió no entre a aigües catalanes. Si anem a rascar hi ha moltes coses.

P: Com s'acabarà tot plegat?

R: El ministre no vol saber-ne res perquè les grans companyies gasistes no tenen cap interès que això es posei en marxa ja que la demanda no existeix. A tot això cal sumar que cap expert independent ha pogut certificar la seguretat d'aquest projecte i que, a sobre, els paràmetres amb els quals l'empresa va bastir el projecte no són implementables des del punt de vista tècnic, vist tot això, vista la dimensió del projecte en el qual participen

més de 100 subcontractes, i vist que el Tribunal Suprem ha dit que sí, que l'empresa té dret a recuperar la inversió però que ja en parlarem si es demostra que hi ha negligència. Podem enfrontar-nos a un procediment molt complex de conseqüències impredecibles en què les subcontractes i els diferents actors implicats comencen a derivar-se responsabilitats els uns als altres i entren a un laberint judicial. Estem davant un procés que pot ser molt llarg i molt complex. Mentre, el ministre està deixant passar el temps, sabedor que, molt probablement, així no serà ell qui haurà de firmar el xec. Estem en un escenari bastant incert, però tot apunta que difícilment això s'acabarà posant en marxa. ■

agro
BOTIGA
productes
cooperatives
catalanes

Soldebre

www.soldebre.es

Gran assortit en vins, caves i licors, dolços típics, formatges, llegums, pernells i productes de proximitat.

Fruita i verdura, carnisseria i peix fresc

Especialistes en elaboració i envasat d'oli d'oliva

Soldebre
aquesta SETMANA Santa
GAUDEIX dels millors
productes de les nostres terres

De dilluns a divendres de 9.00 h
a 13.30 h i 17.00 h a 20.00 h
Dissabtes, de 9.00 h a 13.30 h
Ctra. Raval de Cristo s/n 43500
TORTOSA